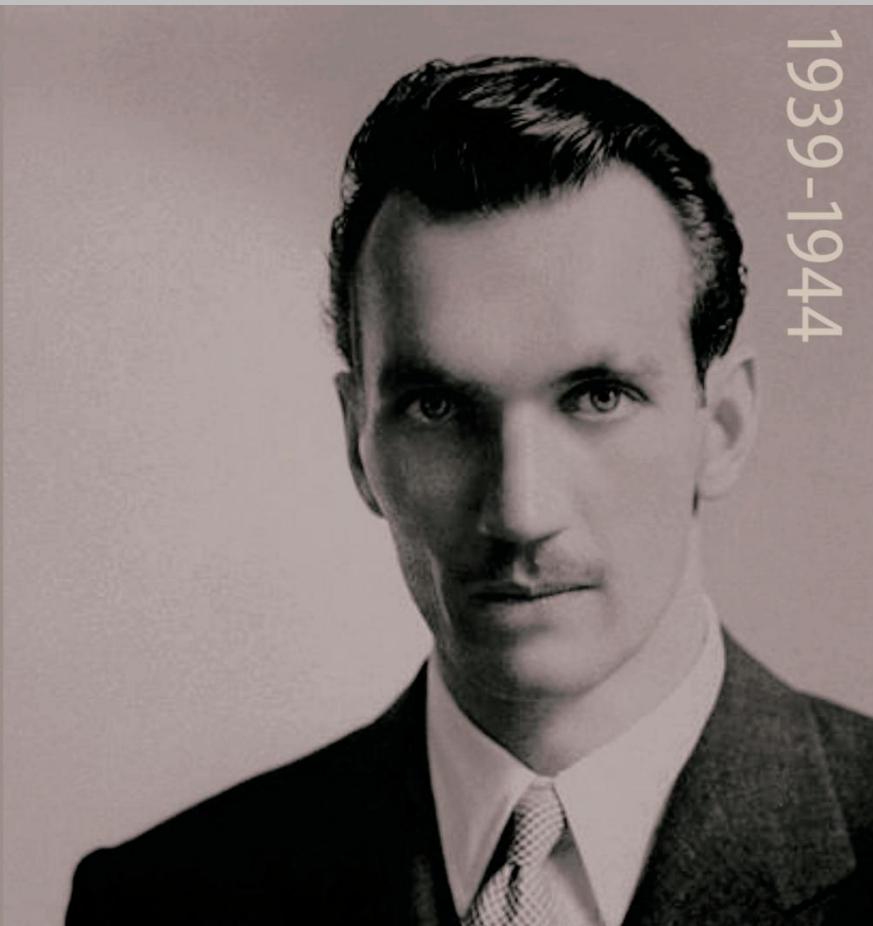

1939-1944

I was an insignificant little man.
My mission was important.

Interview with Claude Lanzmann in 1978

Sam nie znaczyłem nic.
Najważniejsza była moja misja.

W wywiadzie udzielonym Claude'owi Lanzmannowi w 1978 roku

I was born in April 1914 in Łódź

Urodziłem się w kwietniu 1914 roku w Łodzi

Łódź. Postcard – early 20th century
Łódź. Karta pocztowa – początek XX wieku

I was born in April 1914 in Łódź. And I remember from my mother's stories that there was extreme misery, starvation during the war and just after, in Łódź. I remember that my mother considered President Hoover a saint – Mr. Hofer, as she called him – who was feeding Polish children with lard.

Emissary. In His Words

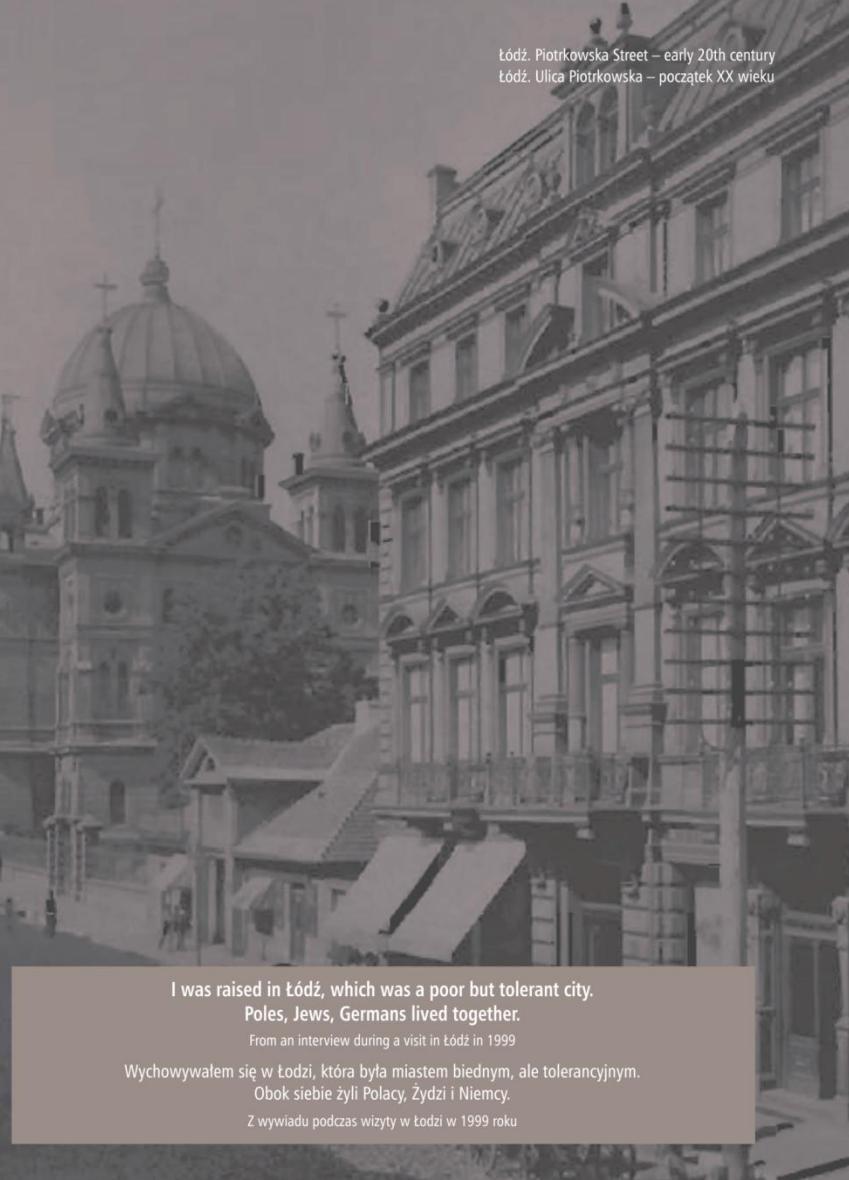
Urodziłem się w kwietniu 1914 roku w Łodzi.

I pamiętam opowieści matki, że w czasie wojny i bezpośrednio po wojnie w Łodzi była okropna nędza, głód.

Pamiętam, że matka uważała za świętego prezydenta Hoovera – pana Höfera – jak go nazywała, który żywił smalcem polskie dzieci.

Emisariusz. Własnymi słowami

Łódź. Piotrkowska Street – early 20th century
Łódź. Ulica Piotrkowska – początek XX wieku

I was raised in Łódź, which was a poor but tolerant city.
Poles, Jews, Germans lived together.

From an interview during a visit in Łódź in 1999

Wychowywalem się w Łodzi, która była miastem biednym, ale tolerancyjnym.
Obok siebie żyli Polacy, Żydzi i Niemcy.

Z wywiadu podczas wizyty w Łodzi w 1999 roku

1939 – September – arrested near Tarnopol by Soviet forces entering Poland, then put in a camp for Polish war prisoners in Kozelschyna
– wrzesień – aresztowany pod Tarnopolem przez wkraczające do Polski wojska sowieckie, a następnie osadzony w obozie dla jeńców polskich w Kozielszczynie

Soviet tank forces entering Polish territory, 17 September 1939
Sowieckie wojska pancerne wkaczają na terytorium Polski, 17 września 1939

The guns of the tanks in front of us now swung around until they, likewise, were leveled at us. (...) We were prisoners of the Red Army. I (...) had not even had an opportunity to fight the Germans.

Story of a Secret State

Czołgi stojące za nami zapuściły silniki, odwracając lufy dział w naszą stronę.
Byłem jeńcem Armii Czerwonej. Stałem się nim, nie mając okazji walki z Niemcami.
Tajne państwo

Polish war prisoners entering Soviet captivity
Polscy jeńcy idą do sowieckiej niewoli

Poland divided between Germany and the USSR after the Ribbentrop-Molotov Pact
Polska podzielona między Trzecią Rzeszę i Rosję Sowiecką jako rezultat paktu Ribbentrop-Molotow

1942 – to prepare for coming missions, Karski meets twice with representatives of the Jewish underground; goes undercover twice to the Warsaw ghetto and then, disguised as a camp guard, enters the transit ghetto in Izbica Lubelska, where Germans were transporting Jews to the Belzec and Sobibór death camps – w ramach przygotowań do kolejnych misji spotyka się z przedstawicielami konspiracji żydowskiej; dwukrotnie w tajemnicy przed niemiecką administracją udaje się do getta warszawskiego, a następnie w przebraniu obozowego strażnika wchodzi do getta tranzytowego w Izbicy Lubelskiej, skąd Niemcy transportują Żydów do obozów śmierci w Bełżcu i Sobiborze

October 1942 Październik

First major phase of liquidating the Warsaw ghetto began on 22 July 1942. By 21 September 1942 about 300,000 (circa 80%) of ghetto inhabitants transported to Treblinka death camp and murdered.
Pierwszą wielką akcję likwidacyjną getta warszawskiego rozpoczęto 22 lipca 1942. Do 21 września 1942 do obozu zagłady w Treblince wywieziono ok. 300 tys. (ok. 80%) mieszkańców getta, których następnie zamordowano.

It was now the beginning of October 1942. In two and a half months, in one district in Poland, the Nazis committed three hundred thousand murders. It was (...) the report (...)

I had to bring to the outside world. But my report was not merely to be based on their uncorroborated word-of-mouth stories. They offered to take me to the Warsaw ghetto.

Story of a Secret State

Był początek października 1942 roku. W dwa i pół miesiąca Niemcy wymordowali trzysta tysięcy ludzi z samego getta warszawskiego. Miałem o tym powiadomić świat. Relacja miała być czymś więcej niż tylko powtarzaniem słów moich rozmówców. Zaproponowali, abym udał się do getta.

Tajne państwo

Chłodna Street intersection with Żelazna Street
Over the street the bridge between large and small ghettos
Warsaw, June 1942
Ulica Chłodna przy skrzyżowaniu z ulicą Żelazną
Ponad ulicą widoczny most łączący Małe i Duże Ghetto
Warszawa, czerwiec 1942

German transit camp for Jews created in Izbica Lubelska in March 1942, part of Operation Reinhardt (the system of extermination of Jews). From here they were deported to death camps at Belzec and Sobibor.

W Izbicy Lubelskiej został utworzony w marcu 1942 roku w ramach Akcji Reinhardt (kryptonim akcji zagłady Żydów) niemiecki obóz przejściowy dla Żydów.

Stąd deportowano ich do obozów zagłady w Bełżcu i Sobiborze.

Izbica 1942

Deutsche
Reichsbahn

Wien Sud

131607

Jews marched to train cars for the death camp at Belzec. Lublin 1942
Żydzi wprowadzani do wagonów odjeżdżających do obozu śmierci w Bełżcu. Lublin 1942

Without any baggage at all, a maximum of a hundred passengers (...) could be crowded into a car.

The Germans had simply issued orders to the effect that 120 to 130 Jews had to enter each car.

Alternately swinging and firing with their rifles, the policemen were forcing still more people into the two cars (...)

These unfortunates (...) began to climb on the heads and shoulders of those in the trains.

Story of a Secret State

Upchając ludzi na siłę i bez jakiegokolwiek bagażu, można było pomieścić w wagonie sto osób. Niemcy wydali rozkaz pakowania po stu trzydziestu, ale jeszcze dopychali dodatkową dziesiątkę. Gdy drzwi nie chciały się zamknąć, tłukli na osłep kolbami, strzelali do środka wagonu, wrzeszczały na nieszczęsnych Żydów. Ci, aby zrobić miejsce dla nowych, wspinali się na ramiona i głowy już znajdujących się wewnętrz. Z głębi wagonu dochodził jakiś potępienie ryk i wycie.

Tajne państwo

Camp images are still tormenting me
Obozowe sceny prześladowają mnie do dziś

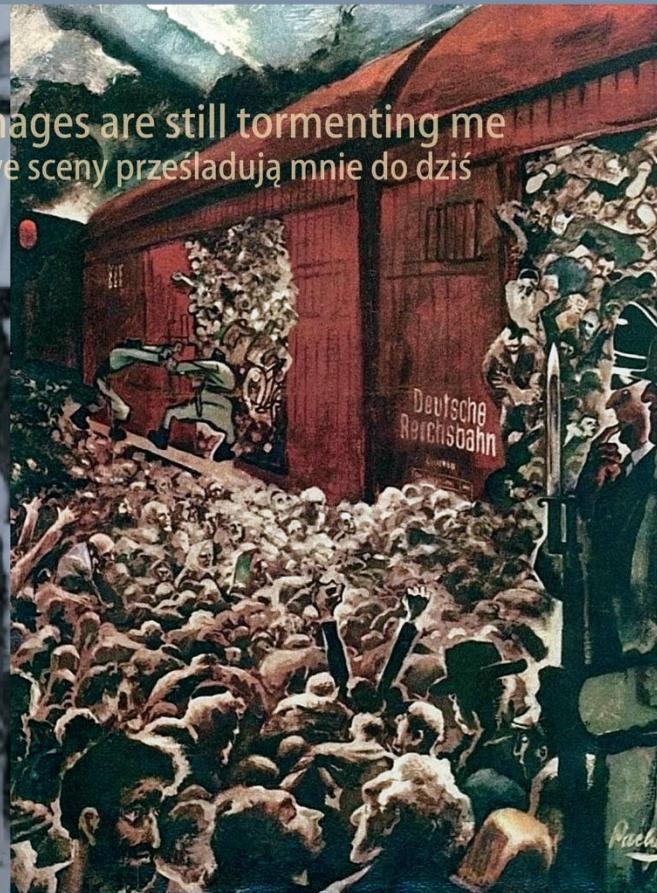

Illustration to excerpt of Karski's *Story of a Secret State* published in 1944 in the U.S. magazine *Collier's*. Ilustracja do fragmentu książki Jana Karskiego *Tajne państwo* zamieszczonego w 1944 roku w amerykańskim magazynie „Collier's”.

Inside the camp a few score dead bodies remained and a few in the final throes of death. German policeman walked around at leisure with smoking guns, pumping bullets into anything. (...)
Soon, not a single one was left alive.

Story of a Secret State

Na obozowym placu pozostały zabici i konający.
Strażnicy przechadzali się wolnym krokiem i dobijali ich strzałami w głowę. Wkrótce zapanowała cisza.

Tajne państwo

The key is hollow, with a microfilm report about Jewish issues. Statistics, names, German names, names of distinguished Jews. In London they know how to split the key, not destroying the film.

Then in London I was shown the microfilm. It was tiny, half the size of an American match.

Developed – over 30 pages of double-space typescript. The instruction was: I hand over the key and they, in London, will know what to do. In case of any danger I shouldn't hesitate to throw away the key.

Emissary. In His Words

Klucz jest wydrążony, jest w nim mikrofilm raportu o sprawach żydowskich.

Statystyki, nazwiska, nazwiska Niemców, wybitnych Żydów. W Londynie wiedzą, jak rozłupać ten klucz, tak żeby nie zniszczyć mikrofilmu. Potem w Londynie pokazywano mi ten mikrofilm.

Był bardzo mały, wielkości połowy amerykańskiej zapalki. Wywołany – ponad trzydziestu stron maszynopisu z podwójnym odstępem. Instrukcja była taka: oddam ten klucz, a w Londynie będą wiedzieli, co z nim zrobić. W razie niebezpieczeństwa mam się nie wahać i klucz wyrzucić.

Emisariusz. Własnymi słowami

The key in which Karski delivered microfilm to London in 1942
Klucz, w którym Jan Karski przewiózł mikrofilmy do Londynu w 1942

3. Most recent reports present a horrifying picture

the post I also appeared before the United Nations War Crimes Commission (...) reduced to the post of witness. I told them what I had seen in the Warsaw ghetto and the Belzec death camp. My testimony was placed on record and I was told that it will be used as evidence in the United Nations' indictment against Germany.

Story of a Secret State

deliberation at the joint determination of the Jewish population of Poland.

Stanąłem przed komisją do spraw badania zbrodni wojennych.

Przed komisją opowiadałem, co widziałem w getcie i obozie śmierci.

Moje sprawozdanie zostało zaprotokołowane i uznane za materiał dowodowy

w przyszłym procesie przeciwko niemieckim zbrodniarzom wojennym.

Tajne państwo

authorities reported to Poland from Western and Central European countries and from the German Reich itself.

The Polish Government has a duty to bring to the knowledge of the Government of the United States and other countries the following fully authenticated information received by Poland during recent weeks which indicates all too plainly the new methods of extermination adopted by the German authorities.

4. The initial steps leading to the present policy of extermination of the Jews were taken already in October 1940, when the German authorities established the Warsaw ghetto. All the Jewish inhabitants of the Capital were at this time ordered to move into the Jewish quarter assigned to them not later than November 1st, 1940, while all the non-Jews domiciled within the new boundaries of what was to become the ghetto, were ordered to move out of this quarter. The Jews were allowed to take only personal effects with them, while all their remaining properties were confiscated. All Jewish shops and businesses outside the new ghetto boundaries were closed down and sealed. The original date for these transfers was subsequently postponed to November 15th, 1940. After that date the ghetto was completely closed and its entire area was surrounded by a brick wall, and the right

ZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAW ZAGRĘDZIENIOWYCH

42.

REPUBLIC OF POLAND

Ministry of Foreign Affairs

THE MASS EXTERMINATION of JEWS in GERMAN OCCUPIED POLAND

NOTE

addressed to the Governments of the United Nations on December 10th, 1942,
and other documents

Published on behalf of the Polish Ministry of Foreign Affairs by

HUTCHINSON & CO. (Publishers) LTD.
LONDON : NEW YORK : MELBOURNE

Price: Threepence Net.

Booklet published by the Polish Ministry of Foreign Affairs in December 1942 based on Karski's report – first official document bringing the Holocaust to public attention in the West

D Broszura wydana przez polskie MSZ w grudniu 1942 roku na podstawie raportu Jana Karskiego – pierwszy tej rangi dokument mówiący o zagładzie Żydów dopuszczony do powszechniej wiadomości na Zachodzie

President Roosevelt, of the Prime Minister, Mr. Winston Churchill

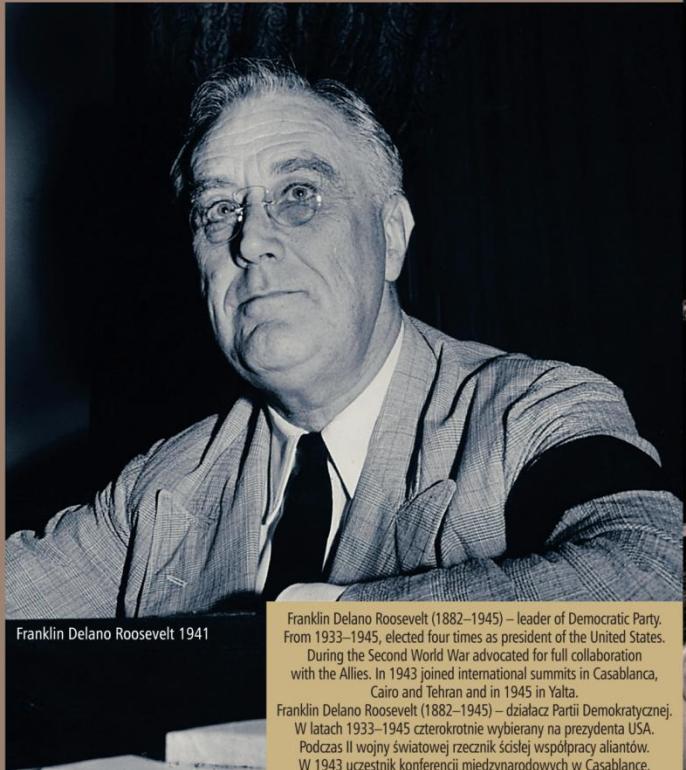
JAN KARSKI'S MISSIONS 1940-1943

Misje kurierskie Jana Karskiego w latach 1940-1943

1943 – July – received by U.S. President Franklin D. Roosevelt; relates the situation in occupied Poland, provides information about the Holocaust, meets also with the president of the American Jewish Congress Stephen S. Wise, representative of the World Jewish Congress Nahum Goldman and U.S. Supreme Court Justice Felix Frankfurter

1943 – lipiec – zostaje przyjęty przez prezydenta USA Franklina Delano Rooseveltta; zdaje relację o sytuacji w okupowanej Polsce, składa informacje o Holokauście, spotyka się również z prezydentem Amerykańskiego Kongresu Żydów – Stephenem Wisem, przedstawicielem Światowego Kongresu Żydów – Nachumem Goldmanem i sędzią Sądu Najwyższego USA – Felixem Frankfurterem

Franklin Delano Roosevelt 1941

Franklin Delano Roosevelt (1882–1945) – leader of Democratic Party. From 1933–1945, elected four times as president of the United States.

During the Second World War advocated for full collaboration with the Allies. In 1943 joined international summits in Casablanca, Cairo and Tehran and in 1945 in Yalta.

Franklin Delano Roosevelt (1882–1945) – działacz Partii Demokratycznej. W latach 1933–1945 czterokrotnie wybierany na prezydenta USA. Podczas II wojny światowej rzecznik ściślej współpracy aliantów. W 1943 uczestnik konferencji międzynarodowych w Casablance, Kairze i Teheranie, a w 1945 w Jafcie.

Franklin D. Roosevelt

28 July 1943, Ambassador Jan Ciechanowski told me that on the next day at 11 AM we are expected by President Franklin D. Roosevelt.

Story of a Secret State

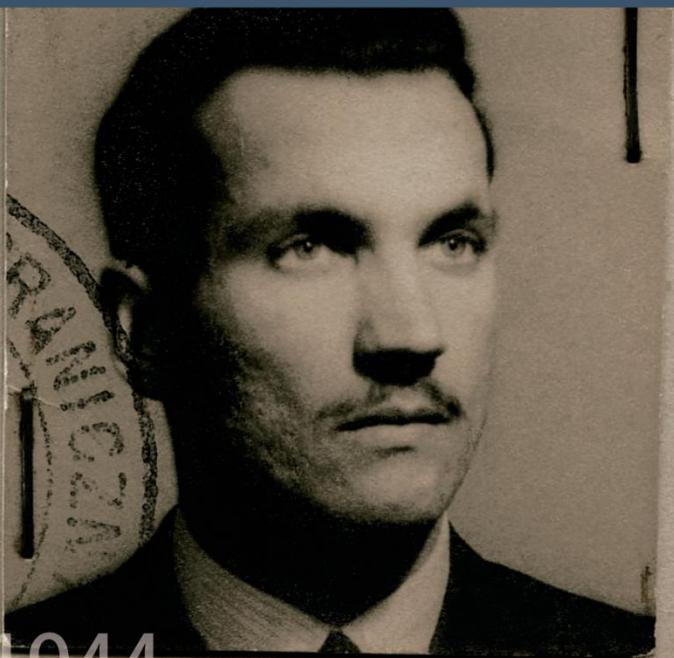
28 lipca 1943 roku ambasador Jan Ciechanowski powiadomił mnie, że jesteśmy tego dnia o godzinie jedenastej rano oczekiwani przez prezydenta Franklina Delano Roosevelta.

Tajne państwo

Franklin D. Roosevelt and Winston Churchill meet with press during the summit in Casablanca, January 1943

Franklin Delano Roosevelt i Winston Churchill na spotkaniu z prasą podczas międzynarodowej konferencji w Casablance, styczeń 1943

1944 – under the pseudonym "Jan Karski", sent back to the U.S. with the task of realizing a film project about the Polish Underground; negotiations in Hollywood failed; decides to write a book about his mission; starts using Jan Karski as his name;
 - his book, *Story of a Secret State*, is published in the U.S. and becomes a best seller (more than 400,000 copies sold)
 1945 – *Story of a Secret State* becomes a Book of the Month Club selection in January
 1944 – pod pseudonimem „Jan Karski” zostaje ponownie wysłany do USA z zadaniem doprowadzenia do realizacji filmu o polskiej konspiracji; rozmowy w Hollywood nie przynoszą rezultatu; przystępuje do pisania wspomnień – relacji ze swoich misji; od tej pory na stałe posługuje się nazwiskiem Karski
 - w USA ukazuje się jego książka *Story of a Secret State* i staje się bestsellerem (nakład 400 tysięcy egzemplarzy)
 1945 – *Story of a Secret State* zostaje książką miesiąca stycznia w USA

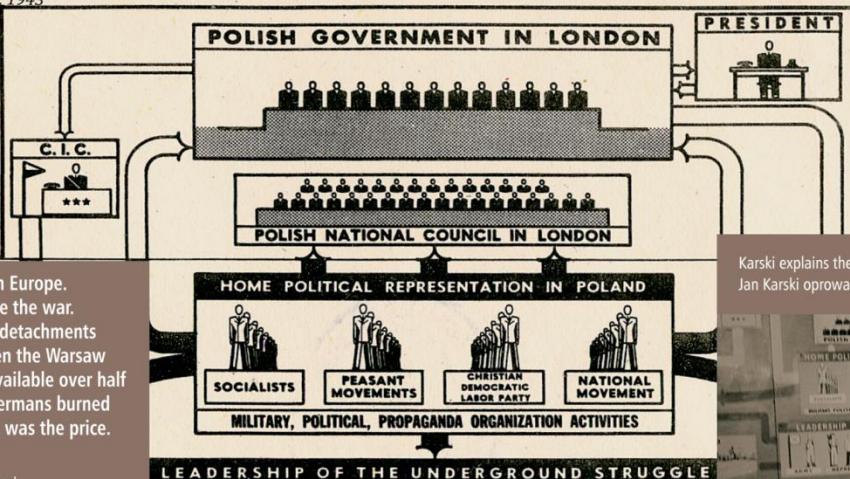
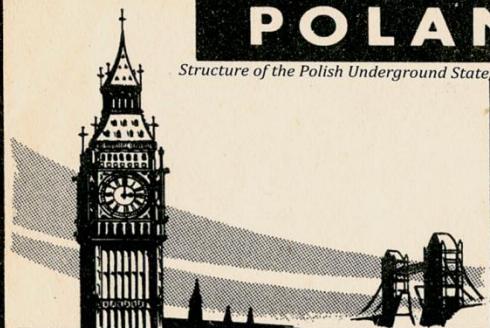

1944
 Jan Karski

POLAND'S UNDERGROUND STATE

Structure of the Polish Underground State, 1943.

The Polish underground movement was the biggest in Europe. There were more underground newspapers than before the war. Communication with London, diversion, partisans, forest detachments – all of that was elaborated to an unimaginable level. When the Warsaw Uprising broke out, the commander of the Home Army had available over half a million people. Trains were derailed but for every train Germans burned villages. Arrests, executions. Losses were tremendous. That was the price.

Emissary. In His Words

Polski ruch podziemny na pewno był największy w Europie. Gazet podziemnych wychodziło więcej niż przed wojną.

Komunikacja z Londynem, dywersja, partyzantka, oddziały leśne – to wszystko było rozbudowane do nieprawdopodobnego poziomu. Gdy wybuchło Powstanie, dowódca Armii Krajowej miał w evidencji ponad pół miliona ludzi. Wykolejano pociągi, ale za każdy wykolejony pociąg Niemcy palili całe wsie. Aresztowania, egzekucje.

Straty były potworne. Takie była cena.

Emissarius. Własnymi słowami

Karski explains the exhibition "Poland's Underground State", Baltimore, October 1944
Jan Karski oprowadza po wystawie „Polskie Państwo Podziemne”, Baltimore, październik 1944

Edition of *Story of a Secret State* with introduction by Madeleine Albright and afterword by Zbigniew Brzezinski

Georgetown University Press, Washington, D.C. 2013

Wydanie Tajnego państwa ze wstępem Madeleine Albright i posłaniem Zbigniewa Brzezińskiego

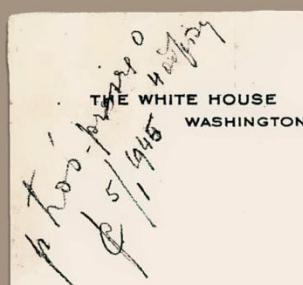
Georgetown University Press, Waszyngton 2013

MY REPORT to the WORLD

STORY OF A SECRET STATE

FOREWORD BY MADELEINE ALBRIGHT

JAN KARSKI

December 30, 1944

Dear Mr. Ambassador:

It was good of you to transmit so courteously that inscribed copy of Lieutenant Jan Karski's book. I am looking forward with interest to reading his personal account of the past four years.

Many thanks to you and to the author for your kind thought.

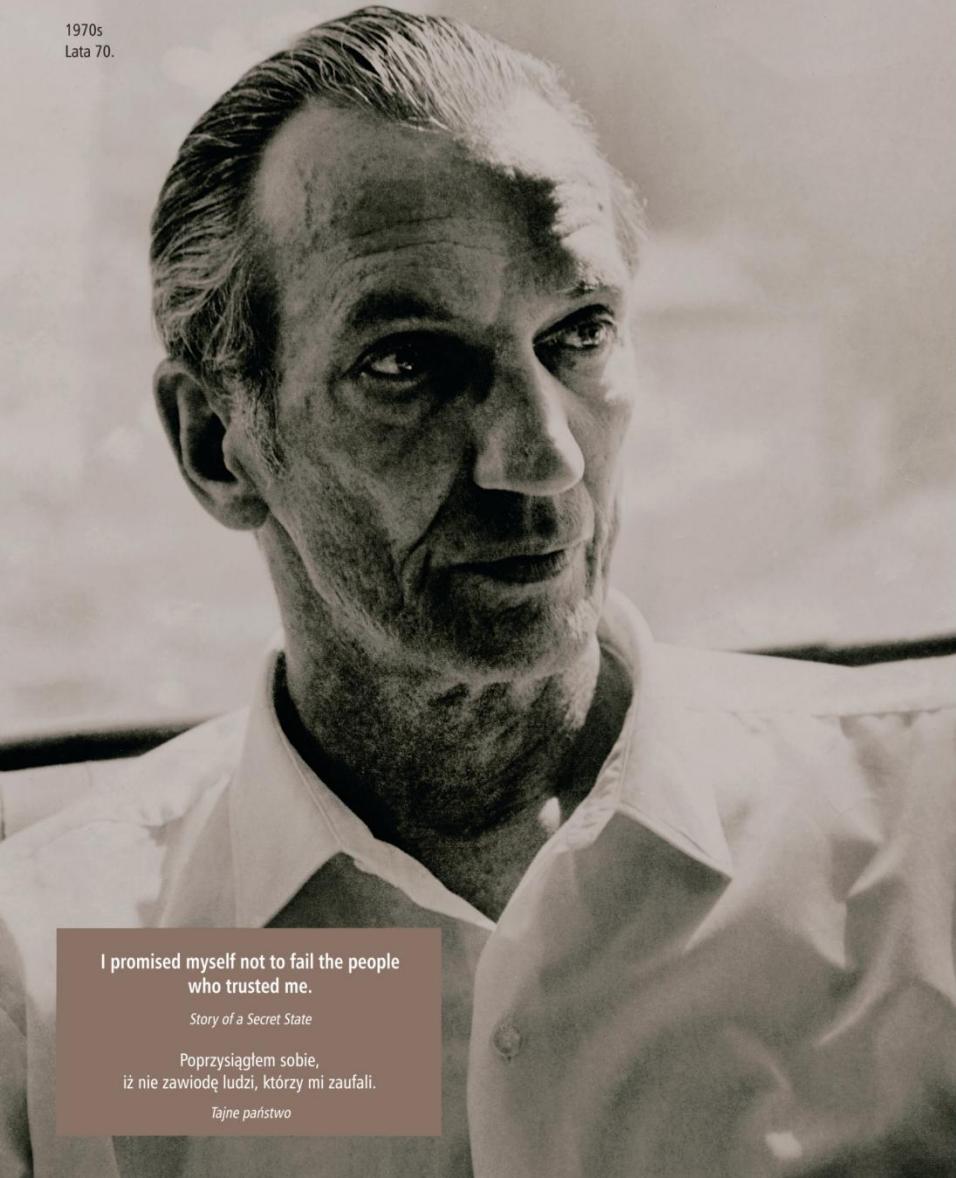
Very sincerely yours,

Honorable Jan Ciechanowski,
Ambassador of Poland,
Polish Embassy,
Washington, D. C.

AMBASSADOR IN U.S.
REF.
JAN 5 1945
No. 341-a / Sh-9
ZAL

Letter from Franklin D. Roosevelt addressed to the Polish ambassador in the U.S., Jan Ciechanowski, acknowledging an inscribed copy of *Story of a Secret State*.
List prezesa Franklina Delano Roosevelta skierowany do polskiego ambasadora w USA Jana Ciechanowskiego z podziękowaniem za przesłany egzemplarz *Tajnego państwa*.

1970s
Lata 70.

I promised myself not to fail the people
who trusted me.

Story of a Secret State

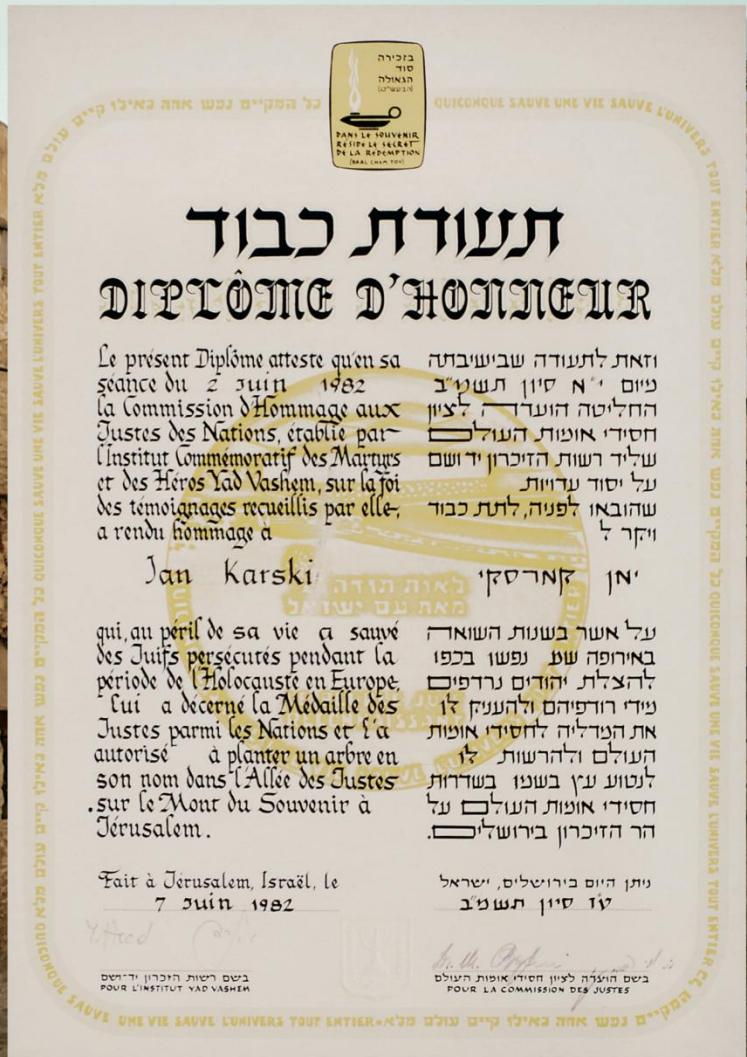
Poprzysiąglem sobie,
iż nie zawiodę ludzi, którzy mi zaufali.

Tajne państwo

Home Army Cross presented to Karski
in 1970 in London. Certification of the order
Krzyż Armii Krajowej nadany Janowi Karskiemu
w 1970 roku w Londynie.

Obok legitymacja odznaczenia

Righteous Among the Nations – diploma from 1982
Sprawiedliwy wśród Narodów Świata – dyplom wręczony w 1982 roku

Righteous Among the Nations Order, conferred by Yad Vashem on 7 June 1982
Medal „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” nadany przez Instytut Yad Vashem 7 czerwca 1982 roku

All murdered Jews became my family Wszyscy pomordowani Żydzi stali się moją rodziną

Then I became a Jew.
Like the family of my wife – all of them perished in the ghettos,
in the concentration camps, in the gas chambers
– so all murdered Jews became my family.

Speech at the United States Holocaust Memorial Council, 26 October 1981

Zostałem Żydem.
Podobnie jak rodzina mojej żony, wszyscy, którzy zginęli w gettach,
obozach koncentracyjnych, komorach gazowych
– wszyscy pomordowani Żydzi stali się moją rodziną.

Z przemówienia wygłoszonego 26 października 1981 roku
podczas konferencji zorganizowanej przez United States Holocaust Memorial Council

Honorary citizenship of Israel, conferred on 20 January 1994
Honorable citizenship of Israel was granted on January 20, 1994

History is written by those who survived

Historię piszą ci, którzy przeżyli

History is written by those who survived

– to the glory and invigoration of hearts.

Those who were devoured by history, who were its victims

– are silent and don't express opinions.

Words after Years of Silence – interview with Jerzy Korczak, *Tygodnik Powszechny* 1991

Historię piszą ci, którzy przeżyli

– ku chwale i „pokrzepieniu serc”.

Ci, których historia pożarła, którzy byli jej ofiarami

– milczą i nie wydają sądów.

Słowa po latach milczenia – w rozmowie z Jerzym Korczakiem, „Tygodnik Powszechny” 1991

Lech Wałęsa – co-founder and first head of Solidarity, president of the Republic of Poland from 1990–1995, laureate of the Nobel Peace Prize (1983)

Lech Wałęsa – współzałożyciel i pierwszy przewodniczący „Solidarności”, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990–1995, laureat Pokojowej Nagrody Nobla (1983)

Decorated with Poland's highest order – the Order of the White Eagle – by Lech Wałęsa on the 50th anniversary of the end of the Second World War. Warsaw 1995
W 50. rocznicę zakończenia II wojny światowej dekorowany przez prezydenta Lecha Wałęsę najwyższym polskim odznaczeniem – Orderem Orła Białego. Warszawa 1995

Presidential Medal of Freedom – the highest U.S. civilian decoration – posthumously conferred on Karski
Prezydencki Medal Wolności – najwyższe amerykańskie odznaczenie cywilne – przyznany pośmiertnie Janowi Karskiemu

To Minister Rotfeld – We will always remember Jan Karski's service and courage
With warm regards to the Polish people,